

Kumu

Ihmiset taapertavat suolatun mustan kadun molemmilla reunoilla. Autot puikkelehtivat kulkijoita väistellen. Weizenbergi-kadun molemmin puolin on kyllä jalkakäytävätkin, mutta kukaan ei käytä niitä. Pinta on kuhmurainen ja niljakas. Täytyisi olla sauvat, jotta uskaltaisi seikkailla.

Kansa tallustaa Kumuun ja jotkut jo pois päin. Kumu on Viron uusi taidemuseo. Koko maan ja Tallinnan ylpeys. Puistoon päin se näkyy jyhkeänä kaarevana harmaana seinänä. Nousee kuin vuoren rinne. Taaempänä kohisee ison väylän liikenne, mutta Kadriorgin puiston puoli on melko rauhallinen.

Hulppeaa rakennusta alettiin rakentaa vuonna 2002, ja se valmistui vuonna 2006. Suunnittelukilpailu järjestettiin jo kymmenisen vuotta aiemmin mutta kuten aina, projektin viivästyvät. Kilpailun voitti suomalainen arkkitehti Pekka Vapaavuori.

Talo näyttää ensi alkuun betoniselta, mutta se onkin pääosin muurattu virolaisesta kalkkikivistä. Paljon on myös kupari- ja lasipintaa.

Sisusta on sokkeloinen. Oikeita portaita kaikkiin kerroksiin on vaikea löytää. Hissejäkin löytyy, mutta raput ovat jännittäviä. Portaiden ja joidenkin lattioiden parkettipinta on värkätty ohuista puusuikaleista. Sormin käpelöimällä ei saa selville, onko parketti todella koottu pikkupaloista vai isommista levyistä. Miltään laminaatilta se ei tunnu. Portaiden kaiteet ovat puusta mutta tavallista ohuemmat. On helppo tarttua.

Kansallisesti tärkeät työt löytyvät 3. ja 4. kerroksesta. Vanhemmista erityisesti maisemakuvat ovat vaikuttavia. Taiteilijoiden nimet tuntuvat vierailta. Sama pätee meidänkin taiteilijoihimme. Tokkopa tanskalaiset tuntevat Halosemme, Rissasemme tai Vallgrenimme nimeltä.

Odotin jännityksellä, näyttävätkö naapurimme kommunistisen miehitysajan taidettaan. Kyllä näyttävät. Se ei ole kovin mairittelevaa, mutta historiaansa ei voi kieltäkään.

Sävähdyttävimmät työt löytyivät Viron nykytaiteen osioista. Niitä ei voi oikein sanoa kuvailla. Jokainen menköön itse tirkistelemään!

Sekä suomalaiset että virolaiset ovat vähän jäyheää joukkoa. Emme vapaaehtoisesti hymyile emmekä ryhdy haastelemaan joutavia. Kumun oppaat, tyylikkäästi puetut tädit oli varmaan varta vasten kurssitettu. Niin ystävällisesti ja avuliaasti neuvottiin ja näytettiin.

Koko museon kattava pääsymaksu oli yllättävän halpa, vain vajaat viisi euroa henki. Muualla saa yleensä maksaa viisinkertaisesti.

Olen luullut, että nimi Kumu on vaan väännetty eestin sanasta kunstimuseum samoin muin momat ja emmat. Mutta ei ihan niin. Nimikilpailussa tuli kuulemma esille, että Kumu merkitsee myös eestin kielessä samaa kuin suomessa, huminaa, jylinää, pauhua. Komea nimi upealle talolle!

pajen